

[Hanne Reintoff.]

somhed er altså ikke så ny og overraskende, som nogle ynder at gøre den til i almindelig forargelse over tiden og ungdommen. Dengang har der sikkert også været en sort reaktion, der påstod, at det bare var vold, gøgl og politisk religiøsitet; den slags er der altid.

Men dengang — det var selvfølgelig heller ikke i NATO- og kartotekstider — forstod man selv om man havde været længe om at indse det, at man måtte prøve på at forstå i stedet for at knægte. Vi fik pressefriheden, der desværre er blevet noget af en torso, fordi der skal penge til for med chance for succes at drive pressevirksomhed. Det har også her i landet medført, at pressen kun giver udtryk for en ganske lille del af befolkningens synspunkter, hvorimod det store flertal er henvist til at sluge aviserne råt eller prøve at overtale mindretallets presse til at tolke eller misfortolke deres synspunkter, alt efter hvad pressen finder opportunt. For at befolkningen også uden at have adgang til den eksisterende presse skulle kunne ytre sig, kritisere eller foreslå ændringer i samfundets gang, grundlovssikrede man dengang forsamlingsfriheden og sørgede ganske rigtigt i politiloven i 1863 for, at det blev pålagt politiet at sikre borgerne denne form for ytringsfrihed.

I den senere tid har vi set beklagelige angreb på denne helt fundamentale ret. Den nuværende finansminister søgte i november sidste år at få den daværende justitsminister til at forbyde visse former for demonstrationer. Det drejede sig om demonstrationer uden for ambassaderne. Efter en demonstration uden for den græske ambassade i august 1967 fik vi en efter nogle juristers mening grundlovsstridig dom, og i den sidste tid har vi set politiet udvise en adfærd, der efter de foreliggende fortolkninger af grundloven må anses for absolut i strid med lovens tanke.

Nu er hændelser i strid med grundloven jo set før i dansk politisk liv, men det er dog et stort ansvar at bære. Det burde være et større ansvar end det, nogle unge mennesker pådrager sig ved at overtræde politivedtægten og sætte sig på kørebanen, men det er noget, der i dagens samfund kan medføre, at politiet sørger for alvorlig legemsbeskadigelse med risiko for invaliditet til følge. Det indskærpes i øvrigt af justitsministeriet politiet i givet fald at slå på ryg,

arme og ben. Jeg vil gerne spørge, om man vil indskærpe, at man ikke slår efter hoved- og nyreregion. Det er unægtelig en alvorlig sag at slå folk invalide, og jeg håber også, at de mennesker, der her står og snakker om vandkanoner, egentlig ikke er helt klar over, hvad det er, de taler om.

Vi er vel her i landet endnu ikke derhenne — det vil jeg også gerne have et svar på fra justitsministeren — hvor man kunne tænke at bruge giftgas. (*Munterhed*). Ja, ja, vi har dog set det i Frankrig, og jeg har ikke set nogen officielle protester, heller ikke fra regeringens side.

Jeg vil godt her trække nogle principielle linjer op om fortolkningerne af grundloven. Justitsministeren har citeret grundlovens § 79. Bestemmelsen må tolkes derhen, at man ikke har ret til at afholde et hvilket som helst møde, f. eks. et bal eller sådan noget, på Rådhuspladsen, men at formålet skal være at give udtryk for en idé af politisk, religiøs eller filosofisk art, ligesom man må henlede opmærksomheden på visse befolkningsgruppers levevilkår og økonomiske vilkår.

Samtidig må det understreges, at juridiske eksperter har fortolket begrebet „fare for den offentlige fred“ meget vidt. Lad mig her til beroligelse for forsamlingen understrege, at de juridiske professorer, jeg vil anføre, absolut ikke har været at finde i de venstreorienteredes kreds.

Professor Poul Andersen siger:

„Det følger af forsamlingsfrihedens grundidé, at en forsamling ikke kan anses for farlig, blot fordi der i forsamlingen med større eller mindre tilslutning rejses kritik mod regeringen eller bestående samfundsforhold. Dette gælder selv om der agiteres for politiske anskuelser, som, hvis de kunne påregne væsentlig tilslutning, ville frembyde samfundsfare, f. eks. den anskuelse, at der i visse tilfælde bør ydes modstand mod politiets lovlige fremfærd, når dog fremsættelsen af en sådan anskuelse må påregnes at blive et slag i luften.“

Må jeg for egen regning tilføje, at den dag en samfundsændring vil møde flertallets tilslutning, må det jo blive politikernes opgave at vurdere denne situation rigtigt efter demokratiets spilleregler. Det siger i hvert fald sig selv, at formel ret til kritik ikke ville